

# Berlusconi: l'imperi contraataca

**Berlusconi afrontarà diumenge la batalla decisiva per mantenir el control de les TV privades. Vicenç Lozano analitza un referèndum convertit en plebiscit.**

**E**l dia 11, Itàlia viurà una jornada molt especial. Els ciutadans s'hauran de pronunciar en tretze referèndums sobre diverses qüestions, dues de les quals afecten directament el poder del magnat de la comunicació, Silvio Berlusconi, en el panorama televisiu italià.

El líder de la nova dreta, Forza Itàlia, i ex-cap del govern ha acceptat el desafiament i des de fa mesos utilitza el seu monopoli de televisions privades (Canale 5, Rete 4 i Italia Uno), amb un 45% d'audiència, per fer una aclaparadora campanya pel "no". No a la limitació que un ciutadà només pugui tenir la propietat d'un canal televisiu d'abast estatal; no també a la prohibició d'interrompre les pel·lícules amb publicitat.

Els líders del centre-esquerra, el PDS (ex-comunistes) i la Lliga Nord (federalistes), partits promotors dels referèndums anti-Berlusconi no estan ara gaire segurs de guanyar la partida. Potser aconseguiran d'impedir la interrupció dels films amb publicitat (un element bàsic per a la supervivència de la televisió, sobretot la privada) però no és clar que aconseguixin que l'empresari s'hagi de desprendre de dos canals.

Aquests partits han fracassat, aquests últims dies, en l'intent d'arribar a un acord per evitar les consultes populars. Els referèndums ja es presenten com un plebiscit sobre "Il Biscione" ("serp"), nom amb què popularment és conegut aquest home que, des que va entrar en política, veu com plouen sobre seu i el seu *holding* Fininvest les iras dels fiscals del *pool* Mans Netes de Milà. Però és que, si Berlusconi i el "no" que propugna obtenen el suport de la majoria de ciutadans, es convertirà en un personatge intocable. El risc és alt, si bé Berlusconi podria tenir interès, en principi, a desprendre's "voluntàriament", com a fruit d'un pacte (mai d'un referèndum), d'un imperi

que no passa el millor moment financer. "Això serà com el judici de Déu" ha dit Berlusconi, quan ha comprès que calia anar a la guerra i llançar el seu imperi al contraatac. El pacte no era possible ni tampoc ho era l'operació d'encolomar a



**Silvio Berlusconi. Els fiscals de Mans Netes abaten les seues iras contra ell i el seu grup Fininvest.**

les empreses estatals (l'IRI) un grup com Fininvest, sotmès a la investigació dels jutges i amb evidents sospites d'haver format part de la cultura de la corrupció i de les clavegueres que també ha caracteritzat el món de l'economia a Itàlia.

Berlusconi ho ha intentat tot. Ha afirmat que tenia una oferta de l'empresari australià Rupert Murdoch per activar en els electors els mecanismes d'un subconscient patriòtic que difícilment acceptaria uns canals de televisió a Itàlia controlats per magnats no-italians.

L'astut empresari-polític, que va arribar al palau Chigi amb una campanya publicitària comparable a la del llançament d'un nou sabó, sap ara que l'única sortida és guanyar i per fer-ho continua tenint les armes en forma de cadenes de televisió.

La campanya no dubta a presentar als espectadors de les tres cadenes privades un futur apocalíptic i una televisió avorrida i grisa. Si guanya el "sí", no hi haurà més pel·lícules a la televisió, disminuiran

els llocs de treball, la Fininvest tancarà les portes i tornarà el monopoli de la RAI (la televisió pública), disminuirà la producció italiana en favor de l'estrangera, la llei "antitrust" no és sinó una expropiació... Tot, arguments que arriben a tocar la fibra de l'espectador italià mitjà, però que fàcilment són rebatuts pels qui han hagut de patir la competència deslleial d'un monopoli televisiu en una campanya electoral.

Amb el referèndum en favor o en contra, a Berlusconi li serà difícil de continuar exercint un monopoli televisiu que té gairebé en totalitat des que va canviar, quan era primer ministre, la cúpula dirigent de la RAI. De totes maneres, menystenir les seves armes seria una niciesia. El magnat encara controla una gran part de la publicitat de la petita pantalla (en règim també molt dominant) a través de l'empresa Publitalia, ara també sota sospita d'irregularitats.

Sigui com sigui, "Il Biscione" repta encara per la columna del poder, i no oblidem que es tracta d'un personatge hàbil i amb suports sòlids. Té l'ull posat a tornar algun dia al palau Chigi i, si es presenta l'ocasió, a assaltar el Quirinal per ocupar la presidència de la República. Molts italians no han deixat de creure en ell com un model a imitar: l'home de la Providència disposat al sacrifici per salvar el país del comunisme i una víctima del poder desmesurat dels fiscals de Milà.

Berlusconi, si no acaba algun dia a la presó de San Vittore de Milà, com molts dels seus amics i col·laboradors, intentarà molt probablement, amb l'arma de la televisió a les mans, de presentar-se novament com el salvador del caos. Però aquesta vegada, si guanya unes altres eleccions amb el seu producte mediàtic Forza Itàlia, farà tots els possibles per no tornar a fallar en el que va ser el seu principal fracàs: no saber estar pel servei post-venda.

**Vicenç Lozano**